

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

Ekofórum

dne 2. května 2012 se koná v RB 337 ekofórum v rámci projektu OPPA:
„Kvalitní vzdělání je efektivní investice do lidského kapitálu – cesta k uplatnění
absolventů VŠE na trhu práce“ na téma:

Financování investičních projektů

přednášející: Ing. Vladimír Kubeček

šéf oddělení Financování investičních projektů, Česká spořitelna, a.s.

Financování investičních projektů (v energetice)

Vysoká škola ekonomická

Praha, 2.5.2012

Vladimír Kubeček
Kompetenční centrum pro energie
Česká spořitelna a.s.

ČESKÁ
SPŮRITELNA
Jsme Vám blíž. ¹

Obsah

- Co je to projektové financování
- Rizika projektu a jejich ošetření
- Postup při projektovém financování
- Produkty a služby ČS

Co je to projektové financování

– Projektové financování

- Financování projektů založené na předpokládaných peněžních tocích z těchto projektů spíše než na bilanci sponzorů těchto projektů
- Zajištění projektu je pouze aktivy tohoto projektu, včetně smluv generujících peněžní toky
- Financier má možnost převzít celý projekt v případě neplnění smluvních podmínek

– Typické příklady

- Energetika
- Infrastruktura
- Real Estate

Co je to projektové financování

– Zúčastněné strany

- Projektová společnost (dlužník)
- Sponzor projektu (poskytovatel vlastních zdrojů)
- Banka (poskytovatel dluhového financování)
- Finanční poradce
- Technický poradce
- Právní poradce
- Generální dodavatel (EPC Contractor)
- Veřejné instituce (regulátor trhu, stavební úřad, ...)

Obsah

- Co je to projektové financování
- Rizika projektu a jejich ošetření
- Postup při projektovém financování
- Produkty a služby ČS

Rizika projektu a jejich ošetření

– Riziko projektu

- Sponzor projektu
 - Zná ho banka?
 - Původ vlastních zdrojů
- Projektová společnost
 - Projektový tým
 - Zkušenosti se sektorem (technický poradce)
 - Zkušenosti s řízením projektů obdobné velikosti
- Právní zajištění projektu
 - Nabytí aktiv v souladu se zákony (právní poradce)
 - Splnění všech požadavků zákona (právní poradce)
- Riziko sektoru
 - Očekávaný vývoj/výhled

Rizika projektu a jejich ošetření

– Rizika vstupů

- Uhlí (hnědé)
 - bude?
 - schopnost uzavřít dlouhodobou smlouvu (na dobu financování)
 - Vývoj cen – cenový vzorec (navázání na cenu černého uhlí)
- Plyn
 - otázka dostupnosti – množství, kapacita distribuční sítě
 - Vývoj cen – cenový vzorec (vazba na ropu a její deriváty nebo samostatná komodita)
- Obnovitelné zdroje (OZE)
 - Biomasa
 - dřevní štěpka – otázka kapacity v daném regionu
 - RRD – otázka budoucnosti a zemědělského sektoru
 - Cíleně pěstovaná fytomasa – otázka technologie a zemědělského sektoru
 - Geotermál, slunce, vítr, voda
 - Studie potenciálu na dané lokalitě

Rizika projektu a jejich ošetření

– Riziko odbytu

- Riziko odbytu elektřiny
 - Kapacity připojení (nutnost studie vyvedení výkonu)
 - U OZE a KVET eliminace rizika legislativou
 - Prodej – dlouhé kontrakty a/nebo zajištění na finančních trzích
 - U OZE a KVET eliminace rizika legislativou
- Riziko odbytu tepla
 - Zateplování
 - Odpojování (konkurence lokálního vytápění)
 - Struktura odběratelů a potenciál rozvoje
- Velmi nízké platební riziko odběratelů
 - Zálohové platby
 - Burza
 - Regulované subjekty
 - Distribuce elektřiny nebo OTE

Rizika projektu a jejich ošetření

- **Riziko technologie (technický poradce)**
 - Vyzkoušené technologie
 - **Výběr dodavatele technologie**
 - Výběr finančně silného dodavatele s ověřenou technologií a referenčními projekty
 - Smluvní dokumentace ošetřující hlavní parametry dodávky
 - Harmonogram
 - Přesná specifikace dodávky
 - Sankce za neplnění (advance payment bondy, performance bondy, warranty bondy)
 - **Zpoždění uvedení projektu do provozu a plánovaných investic**
 - Průběžný monitoring
 - stavební dozor, technicko-investorský dozor
 - Monitoring bankou

Rizika projektu a jejich ošetření

– Provozní riziko

– Nedosažení plánované výkonnosti / poruchovost

- Kvalitní servisní smlouva s dodavatelem technologií
- Schválený, dodržovaný a průběžně aktualizovaný provozní plán
- Správně vyškolená obsluha

– Průběžná údržba distribuční sítě / zdroje

- Dodržovaný plán údržby a obnovy
- Reinvestice v průměru na úrovni odpisů
- Omezování technických ztrát

Rizika projektu a jejich ošetření

– Finanční riziko

- Správný finanční model
 - CAPEX
 - OPEX
 - Vývoj cen
- Likvidní past během výstavby
 - Polštář na úroky
 - Alternativně lze použít i kapitalizaci úroků
 - Odklad splátek jistiny
- Kurzové riziko - zajištění
- Úrokové riziko - zajištění

Rizika projektu a jejich ošetření

– Pojistitelná rizika

- Pojištění kryjící rizika během výstavby
 - živelné pohromy, požár, odcizení, vandalismus, odpovědnost za škody
- Pojištění kryjící rizika během provozu
 - živelné pohromy, požár, odcizení, vandalismus, odpovědnost za škody
 - pojištění výpadku provozu s úhradou ušlého zisku

Obsah

- Co je to projektové financování
- Rizika projektu a jejich ošetření
- Postup při projektovém financování
- Produkty a služby ČS

Postup při financování projektů

- **Představení projektu klientem**
 - Podnikatelský záměr
 - Kdo, proč, kde, jak, za kolik
 - Studie proveditelnosti (Předběžná studie proveditelnosti)
 - Detail jak
 - Specifikace dodavatelské struktury
 - Harmonogram výstavby
 - Finanční model
 - Peněžní toky během životnosti projektu
 - Parametry vývoje klíčových ukazatelů
 - OPEX, inflace, daně

- **Banka (Energy Team ČS) :**
 - Vypracování vlastního finančního modelu
 - Na základě předložených podkladů
 - Vypracování indikativní nabídky financování
 - Za jakých podmínek je banka ochotná pokračovat ve schvalování a projednávání financování projektu
 - Jaké další dokumenty bude banka potřebovat
 - Prvotní indikace ceny

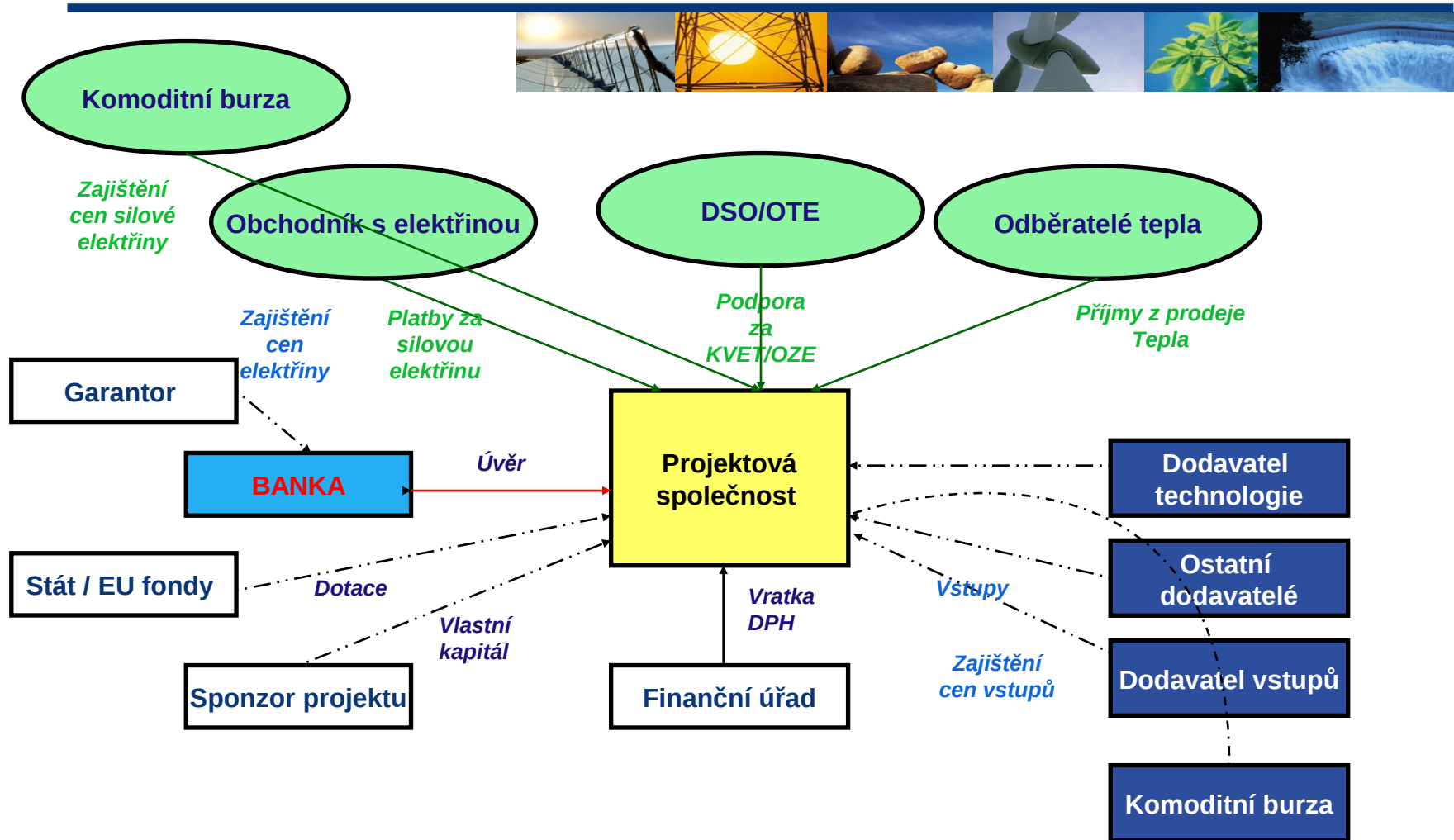
Postup při financování projektů

– Kolečko v bance

- Vypracování Credit Application (CA) – obchodní útvar banky ve spolupráci se specializovanými pracovišti (Energy Team)
 - Struktura transakce

Základní struktura financování projektů v energetice

Postup při financování projektů

– Kolečko v bance

- Vypracování Credit Application – obchodní útvar banky ve spolupráci se specializovanými pracovišti
 - Struktura transakce
 - Term sheet k jednotlivým produktům
 - Výše úvěru
 - Maturita úvěru
 - Cena úvěru
 - » Úroková sazba
 - » Poplatky
 - Podmínky čerpání
 - Podmínky během trvání úvěru

Produkty a služby ČS při financování projektů

Základní produktový mix při projektovém financování

- Investiční dlouhodobý úvěr
 - financování investičních nákladů projektu
- Krátkodobý účelový úvěr
 - překlenutí časového nesouladu mezi platbou DPH a jejím vrácením finančním úřadem při realizaci projektu
- Střednědobý účelový úvěr
 - Profinancování nároku na dotaci
- Úrokové a kurzové zajištění

Hlavní parametry financování

- **Splatnost**
 - obvykle 10 let max. 15 let – řídí se návratností projektu
 - zohledňuje dobu výstavby (odložené splácení jistiny do období zprovoznění)
- **Ceny**
 - Úroková sazba
 - Podkladová tržní sazba (xIBOR, IRS)
 - Marže
 - Poplatky
 - Flat fee – poplatek za zpracování úvěru (%)
 - Commitment fee – poplatek za rezervaci zdrojů (% p.a.)
 - Draw-down fee – poplatek za čerpání (CZK)
 - Early repayment fee – poplatek za předčasnou splátku (%)
 - Agent fee – poplatek za řízení syndikátního úvěru – Agent vůči ostatním syndikům
- **Zajištění:**
 - Bianco směnka (aval sponzorů)
 - Zástava pozemků
 - Zástava technologie
 - Zástava pojištění
 - Zástava pohledávek
 - Zástava účtů

Postup při financování projektů

– Kolečko v bance

- Schvalování navržené CA – oddělení Řízení rizik
 - Credit Application Opinion
 - Supported
 - Not supported
 - Supported subject to ...
- Finální rozhodnutí o financování – Rozhodovací orgán banky

Základní parametry pro rozhodování

- Rizikově vážená návratnost investovaného kapitálu banky
 - Výnosy
 - Marže
 - Poplatky
 - Náklady
 - Náklady na kapitál
 - Náklady na riziko
 - Likviditní náklady
 - Produktové náklady
- DSCR projektu
 - Schopnost klienta splácet úvěr včetně příslušenství
 - Podíl Net Cash Flow vůči dluhové službě
- Soft faktory

Postup při financování projektů

- **Kolečko v bance**
 - Příprava smluvní dokumentace
 - Smlouva(y) o úvěru
 - Smlouvy o zástavě

Postup při financování projektů

- **Klient a Banka (Energy Team ČS):**
 - Podpis úvěrové dokumentace
 - Splnění podmínek čerpání
 - Územní rozhodnutí, stavební povolení, autorizace
 - Souhlas s připojením k distribuční síti (vyvedení výkonu)
 - Uzavřená smlouva s akceptovatelným generálním dodavatelem
 - Uzavřené smlouvy s akceptovatelnými dodavateli vstupů
 - Čerpání úvěru
 - Až po vyčerpání vlastních zdrojů
 - Zálohové platby proti akontační bankovní garanci
 - Splácení úvěru - po dokončení projektu

- **Poradenství (Energy Team ČS a společnosti ve FSČS v průběhu celé spolupráce)**

Obsah

- Co je to projektové financování
- Rizika projektu a jejich ošetření
- Postup při projektovém financování
- Produkty a služby ČS

ČS zkušenosti a dodatečné služby

– Naše zkušenosti

- Více než 300 financovaných projektů
- Úvěry za více jak 19 mld. CZK

– Dodatečné služby

- Zajištění ceny komodit (elektriny, černé uhlí, plyn atd.)
- Poradenství při získání dotací a dotační management (GRANTIKA a.s.)
- Poradenství při výběrovém řízení (GRANTIKA a.s.)
- Poradenství při prodeji emisních povolenek
- Poradenství při uzavírání smluv
- Poradenství při prodeji elektriny
- M&A poradenství – prodej po dokončení projektu
- Možnost financování provozu
- Platební styk a elektronická fakturace

Děkuji za pozornost

Kontakt:

Vladimír Kubeček – Kompetenční centrum pro energie ČS

vkubecek@csas.cz